

Jan K. Ostrowski

Kalendarium

1. J. Kriehuber,
Piotr Michałowski
ok. 1818, akwarela,
zbiory prywatne

1800

2 lipca urodził się w Krakowie Piotr Michałowski, syn Józefa i Tekli z Morsztynów.

1807

Urodziła się Julia Ostrowska, córka Antoniego i Józefy z Morskich, przyszła żona Piotra.

1808

Urodził się Ludwik Michałowski, brat Piotra.

1809

Dziewięcioletni Piotr Michałowski przeżywa wkroczenie do Krakowa wojsk Księstwa Warszawskiego z księciem Józefem Poniatowskim na czele. W domu jego stryjecznej babki kwateruje gen. Jan Henryk Dąbrowski. Józef Michałowski obejmuje administrację salin w Wieliczce.

1813

Pierwsza datowana praca Piotra Michałowskiego: *Zaprzęg artylerii*.

1814

Piotr Michałowski składa egzamin dojrzałości i rozpoczyna studia przyrodnicze i matematyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim.

1815

Na wieść o powrocie Napoleona z Elby Piotr marzy o wstąpieniu do wojska i udziale w walce.

1816

Hipotetyczny początek nauki rysunku u Józefa Brodowskiego. Józef Michałowski zostaje senatorem Rzeczypospolitej Krakowskiej.

2. J. Brodowski,
Piotr Michałowski przy sztalugach,
1817, Muzeum Narodowe w Krakowie

1817

Wizerunek Piotra Michałowskiego przy sztalugach rysowany przez Józefa Brodowskiego (datowany 22 stycznia).

Listopad 1817–lipiec 1818 nauka malarstwa u Franciszka Lampiego.

1818

Podróż do Wiednia, kontakt z tamtejszymi zbiorami sztuki.

Piotr studiuje matematykę z myślą o poświęceniu się karierze wojskowej, choć stosunki w armii Królestwa Polskiego napawają go odrazą.

1819

Ukazuje się rycina przedstawiająca portret Tadeusza Kościuszki i wnętrze katedry krakowskiej według rysunków Piotra Michałowskiego. We wrześniu i październiku Piotr odbywa pierwszą podróż do Warszawy; bardzo krytycznie ocenia tamtejszą wystawę malarstwa.

1820

W liście z 13 stycznia Piotr kreśli ewolucję swych zainteresowań, od nauk ścisłych do filologii, i zdradza plan wyjazdu na dalsze studia do Getyngi.

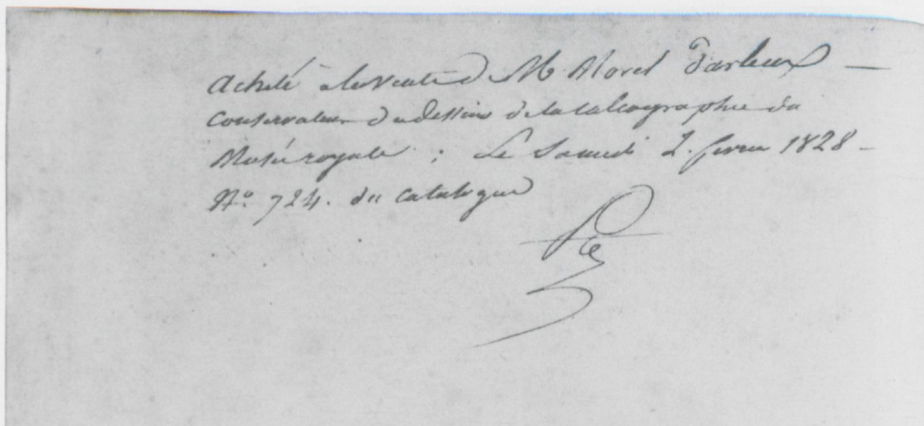
1821

Piotr wyrusza przez Tomaszów, Wrocław, Drezno i Lipsk do Getyngi, dokąd przybywa 6 maja. Na miejscu raz jeszcze zmienia kierunek studiów, poświęcając się prawu i naukom politycznym.

1822

Pobyt w Getyndze, bliskie kontakty z czołowymi przedstawicielami szkoły historycznej w teorii prawa oraz równie wybitnymi historykami. Piotr Michałowski przyswaja sobie podstawy światopoglądu romantycznego.

Wyjazdy do Hanoweru i Eilsen; Piotr rysuje kawalerzystów hanowerskich.

3. Autograf Piotra Michałowskiego w albumie *Iconographie ou Vies des Hommes Illustres du XVII siècle* zakupionym przez artystę w Paryżu w roku 1828, Muzeum Narodowe w Warszawie

1823

Powrót Piotra do Krakowa (17 września), gdzie robią furorę jego modne stroje.

Pod koniec roku Piotr obejmuje niepłatne stanowisko w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu w Warszawie.

Powstaje szkicownik zawierający liczne karykatury (Muzeum Narodowe w Warszawie).

1824

Praca w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu.

W czasie pobytu w Tomaszowie Piotr oddaje się twórczości malarskiej, zachęcany przez szwagra, Antoniego Ostrowskiego. Powstaje olejny portret tego ostatniego oraz rysunki i akwarele przedstawiające kawalerzystów.

1825

W drugiej połowie roku Piotr odbywa podróż do Szwajcarii, Włoch i Austrii w towarzystwie Władysława Ostrowskiego i muzyka Teichmanna. Zachwycą się krajobrazami alpejskimi, które kojarzą mu się z poezją Byrona. Po powrocie przedkłada księciu Ksaweremu Druckiemu-Lubeckiemu, ministrowi skarbu, raport na temat przemysłu ciężkiego w Styrii.

1826

14 stycznia Piotr Michałowski uzyskuje etat w Komisji z pensją 6000 zł rocznie. Na wiosnę obejmuje przewodnictwo komisji kontrolującej państwowe zakłady przemysłu ciężkiego, która ujawnia liczne zaniedbania i nadużycia.

Powstaje zespół rysunków i akwarel.

1827

26 czerwca Piotr zostaje mianowany radcą górniczym i naczelnikiem Wydziału Hutniczego, z pensją 12 000 zł rocznie oraz dodatkem 10 000 zł na koszty podróży służbowych.

1828

24 stycznia umiera matka Piotra. Wkrótce potem Piotr odbywa podróż do Niemiec, Francji i Anglii.

Dekoracja orderem Św. Stanisława III klasy.

1829

W listach do ojca Piotr skarży się na narastające trudności w pracy ministerialnej.

4. P. Michałowski,
Żona artysty z dziećmi,
akwarela zaginiona,
repr. wg: M. Sterling,
Piotr Michałowski 1800-1855,
Warszawa 1932

1830

Najpóźniej od lutego do 8 października Piotr odbywa podróż służbową do Czech i Francji, gdzie gruntownie zapoznaje się z funkcjonowaniem zakładów górniczych i hutniczych. W lipcu podczas pobytu wraz ze swym zastępcą, Leonem Sapiehą, w Paryżu jest świadkiem wydarzeń rewolucyjnych. Po powrocie opracowuje fachowy raport dla ministerstwa.

Pod koniec roku bliskie Piotrowi osoby aktywne angażują się po stronie powstania listopadowego: Władysław Ostrowski jako marszałek sejmu, a Antoni Ostrowski jako komendant Gwardii Narodowej w Warszawie.

1831

W styczniu Piotr Michałowski zostaje oddany do dyspozycji Komisji Rządowej Wojny w celu zorganizowania produkcji broni dla armii powstańczej.

W lutym zawiera małżeństwo z Julią Ostrowską, córką z pierwszego małżeństwa swego szwagra Antoniego.

Ukazuje się broszura – paszkwil na działalność Piotra w zarządzie przemysłu państwowego, autorstwa rachmistrza górniczego J. Gredlera (*Uwagi nad urzędowaniem P. Piotra Michałowskiego...*).

Po upadku powstania Piotr Michałowski składa dymisję i wyjeżdża do Krakowa.

5. Dwór w Krzysztoforzycach, nie zachowany, fotografia z lat 20. lub 30. XX wieku, zbiory prywatne

1832

Pobył w Podgórzu pod Krakowem.

W styczniu powstaje większość rysunków w szkicowniku w Muzeum Narodowym w Warszawie.

2 marca Piotr wyjeżdża wraz z Antonim Ostrowskim do Francji. Początkowo osiada wraz z nim w Fontainebleau, ale wkrótce przenosi się do Paryża i podejmuje naukę u Nicolas-Toussainta Charleta.

Już w lecie rysują się perspektywy kariery artystycznej.

Urodził się syn Piotra i Julii Michałowskich, Stanisław.

1833

Przekazy na temat paryskiego powodzenia akwarel Piotra Michałowskiego, który przenosi się do własnej pracowni przy rue du Cherche Midi.

Przyjazd do Paryża Julii Michałowskiej.

1834

Intensywna, wszechstronna praca artystyczna, przerywana okresami bezczynności; współpraca z marszandami Giroux, Durand-Ruelem, Susse i Mlle Naudet; przygotowania do wydania albumu litografii.

Urodził się drugi syn Piotra i Julii Michałowskich, Juliusz.

1835

Czerwiec – podróż do Anglii, połowa września – powrót do Krakowa na życzenie choro-
go ojca, Józefa Michałowskiego.

Piotr urządza sobie pracownię w pałacu Wielopolskich.

6. Dwór w Bolestraszczykach, stan obecny, fot. J. K. Ostrowski

1836

Praca malarska w Krakowie; sygnowany i datowany obraz *Błękitni huzarzy*. Wzmianka o Michałowskim w książce Atanazego Raczyńskiego o sztuce niemieckiej.

1837

Piotr nadal pracuje na serią *Błękitnych huzarów* i podtrzymuje kontakty ze swymi paryskimi marszandami; w sprzedaży prac pomagają mu teść i jego brat Władysław, mieszkający w Grazu.

Umiera Józef Michałowski.

Piotr z rodziną przenosi się do Krzysztoforzyc; budowa „malarni” przy tamtejszym dworze. Urodziła się córka Piotra i Julii Michałowskich, Celina, późniejsza niepokalanka i autorka biografii ojca.

1838

Podróż Piotra Michałowskiego do Wiednia, fascynacja Velázquezem.

1840

Ponowna podróż do Wiednia.

Michałowscy przenoszą się do Bolestraszczyk, majątku rodziny Julii pod Przemyślem.

Biogram Piotra Michałowskiego w słowniku artystów G. K. Naglera.

Początki starań Antoniego Ostrowskiego o uzyskanie dla zięcia zamówienia na pomnik Napoleona w Paryżu, na podstawie statuetki wykonanej przez Piotra w czasie pobytu we Francji.

1841

Paryski odlewnik Debraux d'Anglure wykonuje serię brązowych odlewów według gipsowej rzeźby *Napoleon na koniu* autorstwa Piotra Michałowskiego.

1843

Śmierć siedmioletniej córeczki Piotra i Julii Michałowskich.

Podróż Piotra do Wiednia.

7. Zakład dla Osieroconych Chłopców im. św. Józefa w Krakowie przy ul. Karmelickiej, winieta papieru listowego

1844

Czerwiec – podróż Piotra Michałowskiego do Francji.

Początki choroby serca, kuracja w Karlsbadzie.

1845

Wyjazd Michałowskich do Les Madères we Francji, gdzie mieszkał Antoni Ostrowski z rodziną.

Piotr wystawia swe prace w galerii Léopol w Paryżu.

We wrześniu wraca do kraju, pozostawiając rodzinę w Les Madères; w grudniu, na wieść o śmierci Antoniego Ostrowskiego, ponownie wyjeżdża do Francji.

1846

Piotr Michałowski rozważa możliwość pozostania we Francji na dłużej i poświęcenia się malarstwu.

Dalszy ciąg starań rodziny o uzyskanie zamówienia na pomnik Napoleona.

W maju i czerwcu Piotr zwiedza Belgię i Holandię, przed końcem czerwca wraca do Krakowa.

Powstaje największe płótno Piotra Michałowskiego *Napoleon na Beniszarze*.

1847

Czerwiec – przyjazd Piotra Michałowskiego do Paryża; wrzesień – powrót do kraju przez Brukselę, Kolonię, Berlin, Wrocław, Gliwice i Mysłowice (ówcześnie końcowa stacja kolei żelaznej).

Plany studiów malarskich w galeriach Wiednia i Berlina oraz osiedlenia się na dłużej w Paryżu.

1848

Druga połowa stycznia – kolejna podróż do Francji.

Kwiecień – powrót rodziny Michałowskich do Krakowa na wieść o wydarzeniach Wiosny Ludów.

Piotr bierze udział w pracach nad projektem uwłaszczenia i w pertraktacjach z austriackim komendantem Krakowa, gen. Franzem Schlickiem.

15 października Piotr zostaje mianowany prezesem Rady Administracyjnej Okręgu Krakowskiego.

Urodziła się córka Piotra i Julii Michałowskich, Maria, późniejsza Łempicka.

8. T. Oborska, Dwór Michałowskich (wcześniej Wodzickich) w Krakowie, nie zachowany, akwarela, zbiory prywatne

1849

Z inicjatywy Piotra powstaje zakład opiekuńczy dla sierot w Krakowie; przeznaczają na jego potrzeby swe zarobki oraz 9000 zł uzyskanych ze sprzedaży na wencie w Krakowie czterech akwarel.

1850

Piotr Michałowski bierze udział w akcji pomocy dla pogrzelców po wielkim pożarze Krakowa.

1851

Piotr, jako przedstawiciel władz lokalnych, wita w Krakowie cesarza Franciszka Józefa i szkicuje piórkiem jego portret konny.

1853

28 lutego Piotr zostaje wybrany prezesem Towarzystwa Rolniczego w Krakowie.

19 maja władze austriackie rozwiązują Radę Administracyjną.

Dwie prace Piotra pokazane na wystawie w Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie.

1854

Piotr Michałowski odmawia objęcia prezesury Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie.

Wynajęcie pracowni w klasztorze Karmelitów na Piasku.

Gwałtowne pogorszenie się stanu zdrowia.

9. P. Michałowski, *Autoportret* rytowany przez I. Łopieńskiego, repr. wg: J.A. Lippoman, *Pamiętnik Towarzystwa Rolniczego Krakowskiego za czas od r. 1845 do r. 1895*, Kraków 1898

10. Julia z Ostrowskich Piotrowa Michałowska w późnym wieku, fotografia, zbiory prywatne

1855

Kolejne nawroty choroby.

Ostatnie prace: akwarela *Wypadek w podróży* i rysunek *W karocy*.

9 czerwca Piotr Michałowski umiera w Krzysztoforzycach. Pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.